

Małgorzata Latoch-Zielińska

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

PRZYCHODZI POLICJANT DO... WIZERUNEK POLICJANTA W DOWCIPACH INTERNETOWYCH

Jedną z najczęściej pojawiających się w dowcipach postaci jest policjant. W artykule przedstawiono wyniki analizy dowcipów wybranych ze stron internetowych¹. Umożliwiła ona scharakteryzowanie najczęściej pojawiających się rodzajów dowcipów o policjantach, mechanizmów ich konstruowania oraz ogólnego wizerunku policjanta wyłaniającego się z tych tekstów.

Danuta Buttler wyodrębniła dwie zasadnicze kategorie żartów słownych: dowcipy słowne o mechanizmie ogólnokomicznym oraz dowcipy swoiście językowe, w których zakres wchodzi modyfikacje i neologizmy, a także dowcipy o tradycyjnych składnikach leksykalnych².

Dowcip jest najczęściej utworem o strukturze narracyjno-dialogowej. Dialog może toczyć się pomiędzy jego bohaterami, ale także między słuchaczem a nadawcą komunikatu, co powoduje, że dowcip może przybrać również formę zagadki.

Dowcip dialogowy przeważnie składa się ze wstępu, rozmowy prowadzonej przez dwie lub więcej osób oraz zaskakującej puenty, która pełni najważniejszą rolę, jest esencją dowcipu. Jest on tym lepszy, im puenta jest mniej przewidywalna i w większym stopniu łamie przyzwyczajenia myślowe³.

Oto przykłady takich dowcipów:

Sprzedawca poleca policjantowi kupno maszynki do golenia:

- Niech pan kupi ten model. Wypróbowało go już tysiące klientów z całego świata!
- Nie, dziękuję. Wolałbym raczej coś nieużywanego⁴.

¹ Analizy 100 dowcipów dokonała w ramach przygotowania pracy magisterskiej studentka UMCS, Milena Pytoń.

² D. Buttler, *Polski dowcip językowy*, Warszawa 2001, s. 66.

³ P. Tomanek, *Zabawy przyjemne i pożyteczne. O roli dowcipu w kulturze*, [w:] T. Kozłowski, *Kultura i Społeczeństwo*, Warszawa 2007, s. 33.

⁴ http://policjanci-i-wiezniowie.dowcipy.pl/index.php/policjanci_i_wiezniowie_8, [data dostępu: 02.07.2012].

Przychodzi policjant do baru i mówi:
 – Poproszę porcję frytek.
 Na to barman: – Nie mamy ziemniaków.
 – Nie szkodzi. Zjem z chlebem⁵.

Idzie dwóch policjantów drogą. Jeden mówi do drugiego:
 – Widzisz ten las?
 Na to ten drugi odpowiada: – Nie, bo drzewa mi zasłaniają⁶.

Wszystkie przedstawione żarty, choć charakteryzują się krótką formą, posiadają fabułę, która jest wprawdzie bardzo zredukowana, ale dzięki niej łatwiej można przybliżyć odbiorcę do realiów.

Kolejny dowcip stanowi przykład tekstu, w którym nie pojawia się narrator. W dowcipach takich z samej rozmowy wynika, kim są bohaterowie:

Sierżancie Kowalski! W nagrodę za waszą służbę dostajecie awans z drogówki do śledczej, już nie będziecie marznąć w radiowozie.
 – Ale panie komendancie, litości! Ale ja... Ja się jeszcze buduję⁷.

Nie brakuje tutaj zaskakującej puenty, która jest zbudowana na zasadzie stereotypu, jaki o policjantach pracujących w drogówce funkcjonuje wśród społeczeństwa.

Zauważono również dowcipy, w których nie pojawia się wprowadzenie, a wszelkie informacje zostają przekazane przez osoby uczestniczące w dialogu lub przez narratora. Oto przykład:

– Jaka wyborna kawa! – chwala gościę panią domu.
 – Mąż przywiózł z Brazylii – informuje chwalona. – I nie wystygła? – dziwi się obecny policjant⁸.

Odmiennym rodzajem dowcipów są natomiast żarty tworzone jedynie z wypowiedzi narratora, np.:

Dwudziestu policjantom zrobiono test na inteligencję – mieli włożyć odpowiedni klocek do odpowiedniej dziury (np. klocek w kształcie walca do dziury w kształcie koła).

⁵ http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁶ http://doktorek_home_page.republika.pl/opolicjantach/main.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁷ http://policjanci-i-wieznioiwie.dowcipy.pl/index.php/policjanci_i_wieznioiwie_2 [data dostępu: 02.07.2012].

⁸ <http://kawaly.tja.pl/?k=zloslv> [data dostępu: 02.07.2012].

Wyniki testu były zdumiewające: 3 policjantów wykazało się nadspodziewaną inteligencją, a 17 nadspodziewaną siłą⁹.

Drodzy słuchacze, minęła godzina ósma. W wersji dla policjantów: duża wskazówka na górze, a mała na balwanku¹⁰.

Wśród zebranych dowcipów pojawiły się także dowcipy-zagadki składające się z części pytajnej oraz odpowiedzi, w której najczęściej jest zawarta puenta żartu. Zawierają one dialogi, ale nie pomiędzy bohaterami dowcipu, a pomiędzy jego nadawcą i słuchaczem. Jako pierwsze zostaje zadane pytanie do odbiorcy, po czym pojawia się odpowiedź, która zaskakuje i bawi. Każde z pytań w zaprezentowanych w dowcipach dotyczy policjanta i samo w sobie nie wywołuje efektu komizmu, dopiero udzielona odpowiedź go powoduje. Dowcipy tego typu zbudowane są według różnych formuł. Mogą rozpoczynać się od zaimka „Dlaczego” lub „Jak”, np.:

Dlaczego, gdy strzelono w głowę policjantowi, ów policjant jeszcze 3 dni chodził?
– Bo kula 3 dni szukała mózgu¹¹.

Dlaczego wozy policyjne jeżdżą tak szybko?
– Żeby policjanci nie zapomnieli, dokąd i po co jadą!¹²

Jak trzech policjantów otwiera konserwę?
– Siadają wokół stołu, jeden puka w puszkę i mówi: „Policja! Otwierać. Jesteście otoczeni!”¹³

Jak wielu policjantów potrzeba do wkręcenia żarówki?
– Dwóch. Jeden trzyma żarówkę, a drugi kręci stołkiem¹⁴.

Dowcipy-zagadki posługują się również następującym schematami: „Co robi policjant, gdy...?”, „Co mówi policjant, gdy...?” lub „Po co policjant coś robi?”. Oto przykładowe dowcipy tego typu:

Co robi policjant, gdy dostanie narty wodne ?
– Szuka pochyłego jeziora¹⁵.

⁹ http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

¹⁰ <http://kawaly.tja.pl/%3Fk%3Dxhwqqm?k=mlgpby> [data dostępu: 02.07.2012].

¹¹ <http://kawaly.tja.pl/?k=mhhgly> [data dostępu: 02.07.2012].

¹² <http://kawaly.tja.pl/?url=opolicjantach&st=jyblnn> [data dostępu: 02.07.2012].

¹³ http://www.cda.zafriko.pl/kat/dowcipy/o_policjantach [data dostępu: 02.07.2012].

¹⁴ <http://kawaly.tja.pl/?url=opolicjantach&st=jyblnn> [data dostępu: 02.07.2012].

¹⁵ http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_glupie_pytania%5B3%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

Co obecnie mówi policjant, kiedy łapie złodzieja na gorącym uczynku?

– Jesteś aresztowany, paragraf dziesiąty, przykazanie siódme!¹⁶

Po co policjant przyczepia sobie pinezkę do pasa?

– Bo co dwie główki, to nie jedna¹⁷.

Pojawiają się także dowcipy-zagadki, które polegają na wskazaniu różnicy pomiędzy policjantem a innymi osobami, przedmiotami czy też zjawiskami:

Czym się różni policjant od księdza?

– Ksiądz mówi: Pan z wami, a policjant: Pan z nami¹⁸.

Konstruowanie żartów o policjancie wykorzystuje różne mechanizmy. Do mechanizmów ogólnokomicznych zalicza się powtórzenia czy też nagromadzenia. Istotne stają się tutaj przesada i przerost, które są czynnikami sprawczymi komizmu¹⁹.

Charakterystycznym środkiem językowym realizującym ogólnokomiczny schemat powtórzenia jest paralelizm składniowy oraz paralelizm syntaktyczny, posiadający różnorodne funkcje żartobliwe. Przykładem takiego dowcipu będzie:

Zatrzymuje policjant studenta, legitymuje go, otwiera dowód i czyta:

– Widzę, że nie pracujemy – mówi policjant

– Niieeee pracujemy – potwierdza student

– Obijamy się... – mówi policjant

– Obijamy się – potwierdza student

– O!? Studiujemy – rzecze policjant

– Niieeee, tylko ja studiuję... – odpowiada student²⁰.

W powyższym przykładzie dialog zbudowany jest na zasadzie tak samo skonstruowanych wypowiedzi i powtarzających się czasowników: „pracujemy”, „obijamy się” oraz wypowiedzi narratora: „mówi policjant”, „potwierdza student”. Dopiero ostatni wers, czyli odpowiedź studenta, wywołuje efekt komiczny, jednak nie byłby on możliwy bez użycia wcześniejszych powtórzeń.

Istnieją także inne konstrukcje paralelne sugerujące uczucie nadmiaru, przerostu. Taki właśnie efekt został zaprezentowany w dowcipie zatytułowanym *Pamiętnik policjanta*:

¹⁶ <http://www.efef.info/dowcipy-20-6-Kawaly-o-policjantach.html> [data dostępu: 02.07.2012].

¹⁷ http://www.beka.pl/txt_pamietnik_policjanta.php [data dostępu: 02.07.2012].

¹⁸ D. Buttler, *op. cit.* s. 81.

¹⁹ <http://www.dowcipy.tja.pl/?k=vzaecn> [data dostępu: 02.07.2012].

²⁰ D. Buttler, *op. cit.*, s. 85.

PONIEDZIAŁEK – Siedzę razem z sierżantem Kluchą nad krzyżówką.

WTOREK – Nadal siedzimy nad krzyżówką.

ŚRODA – Przyszedł inspektor Żelazny i powiedział, żebyśmy odwrócili krzyżówkę, bo leży do góry nogami.

CZWARTEK – Odwróciliśmy, ale i w tej pozycji jest trudna. Siedzimy.

PIĄTEK – Zgłodniałem, sierżant Klucha chyba też, bo krzyżówka zniknęła.

SOBOTA – Ponieważ zabrakło krzyżówki, z nudów zabraliśmy się do łapania bandytów. Ja złapałem jednego, a sierżant Klucha 38.

NIEDZIELA – Inspektor Żelazny osobiście złożył przeprosiny na ręce attache ambasady Holandii za zatrzymanie autokaru z 38 pasażerami. A ja musiałem zwolnić kierowcę. Pech²¹.

Następnym przykładem realizacji mechanizmów przerostu i przesady, mającym na celu osiągnięcie efektu komicznego i wzbudzenie u odbiorcy pozytywnej reakcji, jest **nagromadzenie**²². Polega ono na zamieszczeniu w dowcipie wielu analogicznych elementów, np. wyliczenia. Mogą to być synonimy, określenia bliskoznaczne, wyrazy o podobnym zabarwieniu. Oto dowcip opierający się na tej technice:

W czasie służby jeden policjant skarży się, że mu bardzo brzydko pachną stopy.

– Wyobraź sobie – mówi – zastosowałem najlepszy francuski krem ENFLER, ruski płyn BRABAĆ, czeskie mazidło NESMERDDZEL, niemieckie tabletki ALLESRAUS i nic. Drugi na to:

– A próbowałeś wodą i mydłem?

– Nie. A jak myślisz, pomoże to?²³

W powyższym przykładzie nagromadzone zostają preparaty umożliwiający pozbycie się problemu, z jakim boryka się bohater dowcipu czyli: „francuski krem”, „ruski płyn”, „czeskie mazidło”, „niemieckie tabletki”. Do dowcipu wprowadzone zostają również wyrazy obce, czyli nazwy owych preparatów tj. „enfler”, „babrać”, „nesmerddzel” oraz „allesraus”. Nagromadzenie tych leksemów nie jest samo w sobie zabawne, jednak jest niezbędne, ponieważ wzmacniają one humor, bez nich dowcip nie byłby tak śmieszny.

Do kategorii dowcipów realizujących ogólnokomiczny mechanizm można zaliczyć również schemat „przerwania” czy też schemat „zestawienia kontrastowego dwu członów pewnej całości”²⁴. Oto przykład dowcipu, w którym pojawia się kontrast dzięki wprowadzeniu słowa niezrozumiałego dla policjanta:

²¹ <http://humor.moje.pl/Do-studenta-siedzacego-w-parku-na-lawce-podchodzi-policjant/1103> [data dostępu: 02.07.2012].

²² D. Buttler, *op. cit.*, s. 100.

²³ <http://humor.fazi.pl/category.php?category=2> [data dostępu: 02.07.2012].

²⁴ <http://www.dowcipy.222.pl/?akcja=policjanci&od=FFDMMF1> [data dostępu: 02.07.2012].

Do studenta siedzącego w parku na ławce podchodzi policjant.

– Co pan robi na tej ławce?

– Kontempluję.

– Jak ci przyłożę w mordę, to zaraz będziesz prosto pluł!²⁵

Dowcip ten zawiera element niepasujący do całości, czyli wyraz „kontempluję”, który nie jest zwykle używany w codziennych rozmowach. To pewnego rodzaju „przerwanie”, a dodatkowo policjant prowadzący rozmowę ze studentem nie rozumie go, słysząc dwa oddzielne wyrazy, czyli: „kątem pluję”.

Kolejnym mechanizmem tworzenia dowcipów o policjancie są modyfikacje postaci wyrazów i związków frazeologicznych. W zakres tych modyfikacji wchodzi przekształcenia formy fleksyjnej słowa, zmiana formy graficznej wyrazu, żartobliwe modyfikacje postaci słowotwórczej wyrazu oraz przekształcenia związków frazeologicznych²⁶. Poniższy dowcip opiera się na przekształceniu formy fleksyjnej słowa:

Przychodzi policjant do kasy i mówi:

– Poproszę bilet do Rabce. Kasjerka do niego: Nie do Rabce tylko do Rabki. A policjant na to:

– Czy była pani kiedykolwiek w Rabki???

W dowcipie tym posłużono się przekształceniem słowa „Rabka”, które jest nazwą miejscowości w woj. małopolskim. Mamy tu do czynienia ze świadomym wprowadzeniem przez twórcę dowcipu błędu fleksyjnego w odmianie wyrazu „Rabka”.

Żartobliwą modyfikację postaci słowotwórczej wyrazu znajdujemy w dowcipie o autostradzie:

Autostradą biegnie nagi policjant. Zatrzymuje go znajomy i pyta:

– Co cię napadło?

– Mnie? Nic. Ja mam służbę, aż tu nagle dzwoni dyżurny oficer z komendy i powiada:

– Gołoledź na A-4.

– No to leć!²⁸

Drugi rodzaj modyfikacji, czyli zmiana formy graficznej wyrazu, nie należy do odmian dowcipu zbyt licznie reprezentowanych. Oto przykład jednego z nich:

²⁵ <http://humor.webwwweb.pl/?a=dowcipy&id=23> [data dostępu: 02.07.2012].

²⁶ D. Buttler, *op. cit.*, s. 230.

²⁷ <http://www.hit-dowcipy.ovh.org/policjant.php?page=3> [data dostępu: 02.07.2012].

²⁸ <http://humor.webwwweb.pl/?a=dowcipy&id=23> [data dostępu: 02.07.2012].

Policjant pisze list do przyjaciela:

– K-o-c-h-a-n-y F-r-a-n-k-u, p-i-s-z-ę d-o C-i-e-b-i-e p-o-w-o-l-i, b-o n-i-e-w-i-e-m c-z-y b-i-e-g-l-e c-z-y-t-a-s-z²⁹.

Kolejna grupa dowcipów bazuje na twórczości neologicznej. Podstawę żartu stanowią neologizmy, neosemantyzmy oraz związki frazeologiczne³⁰. Dowcipów operujących tą techniką jest jednak niewiele. Oto jeden z nich:

Policjant zdaje egzamin na prawo jazdy... Egzaminator zadaje pierwsze pytanie:

– Proszę wymienić 3 pojazdy mechaniczne.

Po krótkim namyśle policjant odpowiada:

– Samochód, motocykl i machalass.

– Yyy, te pierwsze dwa dobrze, ale ten trzeci... zupełnie nie wiem, o co chodzi – mówi zmieszany egzaminator.

– No przecież słyszałem, jak w telewizji śpiewali: „Jedzie kowboj, machalass-sem...”³¹

Przykładem modyfikacji związków frazeologicznych w celu uzyskania efektu komizmu będzie następujący dowcip:

W sklepie w kolejce stoją policjanci. Jeden mówi:

– Poproszę zeszyt w kółka.

– Nie ma zeszytów w kółka – odpowiada sprzedawczyni – są tylko w linie, w kratkę i gładkie.

Na to drugi policjant:

– Proszę go nie słuchać, on jest głupi.

– A dla pana co?

– Globus Afryki.

– Nie ma globusów Afryki.

– Proszę ich nie słuchać – wtrąca się komendant – przez takich wszyscy myślą, że policjanci to idioci.

– Dla pana coś będzie?

– Tak, poproszę atrament do trzeciej klasy³².

Najczęstszym mechanizmem konstruowania dowcipów o policjancie są metody wyzyskujące tradycyjne elementy słownictwa. Jedną z takich metod są zestawienia brzmieniowe. Podobieństwo brzmień jest ogniwem łączącym dwa treściowo niezależne wyrazy³³. Poniżej został przedstawiony przykład dowcipu, w którym zastosowano ten mechanizm:

²⁹ <http://www.zartujemy.pl/dowcipy/kawaly-o-policjantach/17/> [data dostępu: 02.07.2012].

³⁰ http://www.dowcipy.fitnes-team.pl/strona_2594.html [data dostępu: 02.07.2012].

³¹ <http://dowcipy.onet.pl/0,0,0,554,archiwum.html> [data dostępu: 02.07.2012].

³² <http://dowcipy.onet.pl/0,0,0,554,archiwum.html> [data dostępu: 02.07.2012].

³³ <http://kawaly.tja.pl/%3Fk%3Dxhwqmqm?k=mhhlpy> [data dostępu: 02.07.2012].

Przychodzi policjant do sklepu z pomocami naukowymi:

- Chciałem kupić episkopat.
- Chyba epidiaskop?
- Możliwe, nigdy nie byłem w szkole prymasem³⁴.

Wyrazy o podobnym brzmieniu, które zostały zastosowane w tym dowcipie to „episkopat” oraz „epidiaskop”. Ich znaczenie jest całkowicie odmienne. Pojawia się także wyraz „prymas”, mający brzmienie podobne do wyrazu „prymus”. Zestawienia brzmieniowe, które zastosował twórca dowcipu sprawiają, że jest on śmieszny i składa się w logiczną całość.

Kolejnym pojawiającym się bardzo często w dowcipach o policjancie mechanizmem wykorzystującym tradycyjne elementy słownictwa jest żart oparty na wieloznaczności wyrazu czy też dowcip oparty na homonimii. Kawaly wykorzystujące polisemię są najbardziej typową formą żartów słownych³⁵. Oto przykłady:

Wchodzi policjant do księgarni:

- Poproszę coś do czytania.
- Czy to ma być coś z filozofii, czy może coś łżejszego?
- Wszystko jedno, przyjechałem radiowozem!³⁶

Policjant wykazuje się tutaj nieznaną pewnych przenośnych formuł konwersacyjnych. Gdyby użyto innego słowa niż „łżejszy”, dowcip ten straciłby swoją śmieszność.

W rowie śpi pijany mężczyzna.

Nagle nadjeżdża radiowóz, wychodzą policjanci i mówią: – Zapraszamy do poloneza.

A pijak na to: – Ja nie tańczę³⁷.

Wyraz „polonez” posiada wiele znaczeń, czyli między innymi jest to polski taniec narodowy oraz samochód osobowy, często wykorzystywany jako radiowóz policyjny. Każdy z bohaterów miał na myśli inne znaczenie tego słowa, co wywołało efekt komiczny.

³⁴ <http://dowcipy-o-policjantach.humoris.pl/najlepsze-dowcipy-o-policjantach/page/28> [data dostępu: 02.05.2011].

³⁵ http://humor.pl/dowcipy/48986-kierowca_ciezarowki_pyta_stojacego_nad_brzegiem_ [data dostępu: 02.05.2011].

³⁶ http://zlosnik.pl/stary_zlosnik/showflat.php?Cat=0&Number=215937&page=173&fpart=1&vc=1 [data dostępu: 02.07.2012].

³⁷ http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B2%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

Mechanizmem wyzyskującym tradycyjne elementy słowotwórcze jest również żart opierający się na homonimii. Są to wyrazy tożsame brzmieniowo, o identycznym paradygmacie, ale odmiennej etymologii i całkowicie innym znaczeniu³⁸. Oto przykład takiego dowcipu:

- Wpada żona do domu i widzi wszystkie okna i drzwi pootwierane.
- Czyś ty zwariował, chcesz dzieci przeziębzić?
 - Kisiel dla nich gotuję.
 - Ale po co otwierałeś wszystkie drzwi i okna?
 - Bo w instrukcji jest napisane: „Gotować w przeciagu 10 minut”³⁹.

Pojawiają się również dowcipy operujące wyrazami dźwiękonaśladowczymi:

- Koledzy pytają policjanta:
- Dlaczego codziennie przesiadujesz w budce telefonicznej?
 - Podnoszę słuchawkę i pytam: „Kto jest najlepszym policjantem na świecie?”, a tamten z drugiej strony odpowiada: „ti, ti, ti...”⁴⁰

- Policjant na egzaminie teoretycznym na prawo jazdy dostaje zadanie:
- Proszę opisać pracę silnika.
 - Czy mogę własnymi słowami?
 - Oczywiście.
 - A więc to będzie tak: „brym brym brym bymbym”⁴¹.

Z powyższych przykładów wynika, iż twórcy dowcipów o policjantach w celu osiągnięcia efektu komicznego wykorzystują rozmaite zabiegi językowe. Dowcipy opierające się na tradycyjnych elementach pojawiają się znacznie częściej niż dowcipy wykorzystujące neologizmy. Niekiedy jednak dochodzi do łączenia mechanizmów, np. zabiegi ogólnokomiczne łączą się z modyfikacjami. Żarty te są wtedy ciekawsze i zwracają uwagę słuchacza.

Analiza dowcipów o policjantach wyraźnie pokazuje, że tej grupie zawodowej przypisuje się **głupotę, brak inteligencji i wykształcenia oraz podatność na korupcję**. Cechy te znajdują swoje uzasadnienie w zachowaniach przedstawicieli tej profesji. Policjanci z dowcipów najczęściej:

³⁸ http://www.humor.roziu.pl/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=47&Itemid=28 [data dostępu: 02.07.2012].

³⁹ <http://kawaly.tja.pl/?k=xxbhyz> [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁰ <http://humor.moje.pl/Policjant-wybral-sie-z-kolega-do-teatru-Kolega-przeglajac-program/1072> [data dostępu: 02.07.2012].

⁴¹ <http://kawaly.tja.pl/?k=xcpawn> [data dostępu: 02.07.2012].

- **nie potrafią myśleć:**

Dlaczego policjant chodzi z psem?

– Bo musi ktoś za niego myśleć⁴².

Policjant w cukierni do sprzedawcy:

– Poproszę tort czekoladowy.

– Na ile części mam go podzielić, na sześć czy dwanaście? – pyta sprzedawca.

– Na dwanaście. (Po chwili namysłu) – nie, na sześć, dwunastu mogę nie zjeść⁴³.

Kierowca ciężarówki pyta stojącego nad brzegiem rzeki policjanta:

– Jak tu można się przedostać na drugą stronę rzeki?

Policjant: – Można przejechać przez rzekę, tu jest bardzo płytko.

Samochód wjeżdża do rzeki i znika pod wodą.

Policjant myśli sobie: – Jak to jest, przed chwilą przeszła tędy kaczka i było jej le-
dwo po pas⁴⁴.

- **nie znają ortografii:**

Był wypadek na ulicy, policjanci spisują raport.

Jeden z nich pisze: –... głowa leżała na chodni... hodni...

Kopnął głowę i pisze dalej: – ...na ulicy⁴⁵.

- **nie czytają książek:**

Przychodzi policjant do księgarni i pyta:

– Czy ma pani coś Hemingwaya ?

– Mam – odpowiada sprzedawczyni – *Stary człowiek i morze*.

– To ja poproszę *Morze*⁴⁶.

Policjant chwali się narzeczonej:

– A poza tym czytam bardzo dużo książek.

– Naprawdę? Czytałeś Norwida?

– Nie. A kto to napisał?⁴⁷

Policjant w księgarni:

– Proszę o coś głęboko intelektualnego, pobudzającego do myślenia.

– Może Kafkę?

⁴² http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁴³ <http://dowcipy.net.pl/?s=paczka&tryb=clear&PHPSESSID=ab8846190903e16d-93ba8d58de39bd58> [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁴ <http://kawaly.tja.pl/?k=vzbttn> [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁵ <http://dowcipy-o-policjantach.humoris.pl/dowcip/8378/rozmawiaja-dwaj-policjanci-co-robisz-w-wolnym> –

czasie-uprawiam-joge-co [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁶ <http://dowcipy-o-policjantach.humoris.pl/dowcip/8739/syn-pyta-ojca-policjanta-tato-gdzie-lezy-afryka> – ojciec-mysli-dlugo-wreszcie [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁷ <http://humor.kurde.pl/42223> [data dostępu: 02.07.2012].

– Dziękuję, już pilem⁴⁸.

Wchodzi policjant do biblioteki, a zdziwiona bibliotekarka pyta się:

– Co, deszcz pada?⁴⁹

• **rzadko bywają w teatrze:**

Policjant wybrał się z kolegą do teatru. Kolega, przeglądając program, zauważa:

– Wiesz, drugi akt tej sztuki rozgrywa się po pięciu latach...

– Ale bilety zachowują ważność?⁵⁰

• **nie rozumieją znaczenia niektórych wyrazów:**

Policjant zatrzymuje samochód:

– Proszę pana, przejechał pan skrzyżowanie na czerwonym świetle. Będzie mandacik.

– Panie władzo, ja bardzo przepraszam, naprawdę nie zauważyłem. A tak szczerze mówiąc, to jestem daltonistą.

Skonfundowany policjant darowuje mu mandat. Wieczorem, gdy zdaje służbę koledze, mówi:

– Spotkałem dzisiaj na mieście daltonistę. Świetnie mówił po polsku⁵¹.

• **są głępsi od zwierząt:**

W kosmos wysłano małpę i policjanta. Pierwsza kopertę z zadaniami otworzyła małpa: „Nacisnąć przycisk, włączyć akumulatory, przeprowadzić badania”. Po chwili kopertę przeznaczoną dla siebie otworzył policjant: „Nakarmić małpę, położyć się spać”⁵².

• **w szkole nie przykładali się do nauki:**

Dziecko wraca ze szkoły i policjant je zaczepia:

– podoba ci się moja czapka?

– no jasne!

– a pałka?

– jest suuuperowa

– a zostaniesz policjantem?

– ale proszę pana, ja się dobrze uczę⁵³.

⁴⁸ http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁴⁹ <http://anegdota.frix.pl/temat/67752/gliniarz-z-drogowki-wraca-do-domu-i-od-progu-wola-do-syna> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁰ <http://kawaly.tja.pl/?k=vwgbsx> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵¹ <http://kawaly.tja.pl/?k=xcpawn> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵² http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁵³ <http://dowcipy.net.pl/?s=paczka&tryb=clear&PHPSESSID=ab8846190903e16d-93ba8d58de39bd58> [data dostępu: 02.07.2012].

• mają poważne luki w wiedzy ogólnej:

Policjant do policjanta:

– Czy lotnia to ptak drapieżny?

– Nie wiem. A co?

– No bo wczoraj cały magazynek wystrzelałem, zanim puścił człowieka⁵⁴.

Rozmawiają dwaj policjanci:

– Co robisz w wolnym czasie?

– Uprawiam jogę.

– Co ty powiesz?

A na ilu hektarach?⁵⁵

Syn pyta ojca policjanta:

– Tato, gdzie leży Afryka?

Ojciec myśli długo, wreszcie mówi:

– Chyba gdzieś niedaleko synu, bo u nas na komendzie pracuje murzyn i dojeżdża do pracy rowerem⁵⁶

• nie znają zasad zachowania:

Po pogrzebie policjant chwali się koledze:

– Słuchaj, na tym pogrzebie były same bałwany, gdy orkiestra zagrała tylko ja poprosiłem wdowę do tańca⁵⁷.

Na pogrzeb policjanta przychodzi jego kolega z pracy. Gdy się z nim żegna, wsuwa mu coś pod poduszkę. Zaciekawiona wdowa pyta: – Co mu tam włożyłeś?

A on na to: – Kwaciarnia była zamknięta, to kupiłem czekoladę⁵⁸.

• biorą łapówki:

Gliniarz z drogówki wraca do domu i od progu woła do syna:

– Pokaż dzienniczek!

Syn wyciąga dzienniczek. W środku kilka pał i 100 złotych. Ojciec wprawnym ruchem chowa kasę i mówi:

– No, przynajmniej w domu wszystko w porządku⁵⁹.

⁵⁴<http://kawaly.tja.pl/?k=vzbttn> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁵<http://dowcipy-o-policjantach.humoris.pl/dowcip/8378/rozmawiaja-dwaj-policjanci-co-robisz-w-wolnym-czasie-uprawiam-joge-co> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁶<http://dowcipy-o-policjantach.humoris.pl/dowcip/8739/syn-pyta-ojca-policjanta-tato-gdzie-lezy-afryka-ojciec-mysli-dlugo-wreszcie> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁷<http://humor.kurde.pl/42223> [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁸http://www.duzohumoru.pl/kawaly/kawaly_dowcipy_o_policjantach%5B1%5D.html [data dostępu: 02.07.2012].

⁵⁹<http://anegdota.frix.pl/temat/67752/gliniarz-z-drogowki-wraca-do-domu-i-od-progu-wola-do-syna> [data dostępu: 02.07.2012].

Kontrola drogowa:

– Tutaj jest ograniczenie do 40 km/h, wy jedziecie 80 km/h. Ciekawe, gdzie się tak spieszyacie?

– 100 zł panu przywieźć⁶⁰.

Analiza dowcipów o policjantach pozwala stwierdzić, że żarty te są budowane na zasadzie funkcjonującego w społeczeństwie stereotypu, który przypisuje tej grupie zawodowej negatywne cechy, podlegające wyśmianiu, a często także na wyolbrzymieniu. Radomska zauważa, że bohaterowie takich dowcipów nie tylko zachowują się w rutynowy sposób, lecz również posiadają te same cechy charakteru. Bohaterami w tym przypadku są właśnie policjanci, natomiast prezentowane najczęściej cechy to głupota i przekupstwo. Dowcipów o mundurowych jest niezliczona ilość. Wiele z nich zostało przekształconych z peerelewskich dowcipów o milicjantach na dowcipy o policjantach oraz na dowcipy o blondynkach. Dlatego też posiadają one tę samą strukturę i ogólny negatywny wydźwięk.

Streszczenie

Celem artykułu jest próba przestawienia wizerunku policjanta wyłaniającego się z dowcipów zamieszczanych w Internecie. Omówiono mechanizmy konstruowania tych tekstów, scharakteryzowano najczęściej pojawiające się rodzaje dowcipów o policjantach. Kawały te są budowane na zasadzie stereotypu funkcjonującego w społeczeństwie, który przypisuje tej grupie zawodowej negatywne cechy, podlegające wyśmianiu, często także wyolbrzymieniu, a są nimi przede wszystkim głupota i przekupstwo.

Summary

A police officer comes to... The image of a police officer in on-line jokes

The article aims to present the image of a police officer, which is created in jokes posted on the Internet. It discusses how these texts are constructed and characterizes the most popular kinds of jokes about police officers. The jokes are based on stereotypes perpetuated in the society, and associate this professional group with negative characteristics, such as being stupid and accepting bribes, which are often mocked and exaggerated.

⁶⁰ <http://kawaly.tja.pl/?k=vwgbxsx> [data dostępu: 02.07.2012].

